

פרק 206 – החזרות

1. החזרות של ממסרי סליקה

1.1.1. אם בנק אינו נכון לכבד ממסר אשר הוצג לו במסלוקה, מאחת הסיבות המפורטות בנספחים פרק 305, הוא רשאי להחזירו, תוך ציון סיבת ההחזרה, ואם יש יותר מסיבה אחת – תוך ציון כל הסיבות. לשם כיוול המערכות בבנקים, ניתן לכייל את המערכות כך שמקסימום סיבות ההחזרה שידווחו בין הבנקים יהיו 15 סיבות. כיוול זה אינו פוטר את הבנקים מהאחריות להעביר את כל סיבות ההחזרה, אם ישנן יותר מ 15 סיבות, בעת החזרה.

1.1.2. (א) הסיבות להחזרת שיקים יפורטו בדרך הבאה²³:

1. בין הבנקים, יפורטו סיבות ההחזרה בקובץ החזרות אלקטרוניות כפי הכתוב בפרק זה ובפרק 211.
2. ללקוח, סיבות ההחזרה יוצגו על גבי פלט של השיק הממוחשב, כפי הכתוב בפרק זה ובפרק 211.

(ב) הסיבות להחזרת כל הממסרים שאינם שיקים יפורטו על פניו או על גבו של הממסר.

(ג) המועד להחזרת ממסר הינו ביום שלאחר יום הצגת הממסר. חריגים לסעיף זה הינם – 1. ממסרים המוצגים לסניף באחד המקומות המנויים בנספח 303 – מותר להחזירם באיחור של יום סליקה אחד; 2. סעיף 11.4 לפרק 211.

1.1.3. (א) לגבי ממסרים המוצגים לסניפים המפורטים בהוראות הבנקאות (שירות ללקוח – מועד זיכוי וחיוב שיקים) התשנ"ב-

1992; להלן: "ההוראות") – יתווסף למספר ימי הסליקה האמור לעיל יום המנוחה הנוסף, כפי שקבוע בהוראות הנ"ל – אם אותו יום מנוחה נוסף חל במשך ימי הסליקה.

(ב) ממסרים המוצגים לסניפים המפורטים בהוראות הבנקאות (שירות ללקוח – מועד זיכוי וחיוב שיקים) התשנ"ב (1992)

הסגורים בימי סליקה החלים בחגים לא יהודיים – ניתן להחזירם ביום הסליקה הקרוב שלאחר החג, וזאת בתנאי שחבר המסלוקה המקבל הודיע על כך בכתב ליחידת ניהול מסלוקות בבנק ישראל²⁴ ולחברי המסלוקה לפחות יום סליקה אחד לפני מועד החג; בהודעה יצוינו הסניפים הסגורים באותו חג, והתאריכים שבהם הם יהיו סגורים. דחיית הימים כאמור הינה רק לאיחור המועד להחזרה (לפי סעיף 1.2 (ג) לעיל) ולא תשמש כתוספת ימים לימי הסופיות שנקבעו בהוראות הבנקאות

(ג) ממסרים המוצגים לבנקים שאינם ישראליים בימים שאינם ימי סליקה באותם בנקים שאינם ישראליים – ניתן להחזירם

ביום הסליקה הקרוב שלאחר ימים אלו, וזאת בתנאי שחבר המסלוקה המייצג בנק שאינו ישראלי, קיבל את אישור יו"ר ועדת

²³ עודכן על פי חוזר מ/ 940 מיום 24 באוקטובר, 2010

²⁴ עודכן על פי חוזר מ/ 953 מיום 07 ביולי, 2012

מסלוקת הבנקים והודיע על כך בכתב לחברי המסלוקה לפחות יום סליקה אחד לפני המועד; במקרים מיוחדים ומטעמים מיוחדים שירשמו רשאי יו"ר ועד המסלוקה לאשר בקשה שהגיע גם לאחר תחילת המועד. בהודעה יצינו הבנקים או הסניפים הסגורים, והתאריכים שבהם הם יהיו סגורים.

1.4. על אף האמור בסעיף 1.2(ג), במקרים חריגים, חבר המסלוקה רשאי לבצע החזרה של ממסר בודד, שאינו נכון לכבדו, יומיים לאחר יום ההצגה. מומלץ, אך אין חובה, שיובאו פרטי העיכוב או פרטי התקלה לידיעת חבר המסלוקה.

1.5. חבר המסלוקה יהיה רשאי לבצע החזרה של ממסר בודד, שאינו נכון לכבדו, שלושה ימים לאחר יום ההצגה, בכפוף להעברת פרטי העיכוב או פרטי התקלה בכתב לידיעת חבר המסלוקה וקבלת אישורו בכתב לביצוע החזרה.

1.6. (א) אם חל עיכוב בהעברת הממסרים שאינו בשליטת חבר המסלוקה, אשר נקט אמצעים סבירים למנוע את העיכוב - רשאי חבר המסלוקה להחזיר ממסרים שאינו נכון לכבדם באיחור של יום סליקה אחד נוסף. היום הנוסף יתווסף גם לגבי הממסרים המוצגים באיחור כמפורט בסעיף 1.2(ג) ובסעיף 1.3(א, ב) לעיל. האמור לעיל יחול במקרה של עיכוב בהחזרת ממסרים, בשל תקלה טכנית בהפעלת ציוד חיוני (דהיינו מחשב וציוד למיון ממסרים) שמשמש בו חבר מסלוקה כלשהו, או תקלה אחרת שאינה קשורה בחבר המסלוקה המחזיר, כאשר התקלה אינה בשליטתו. מומלץ, אך אין חובה, שיובאו פרטי העיכוב, או פרטי התקלה הטכנית לידיעת חברי המסלוקה.

(ב) נמשך עיכוב כאמור לעיל מעבר ליום אחד - יובאו פרטי העיכוב בהעברה, או פרטי התקלה הטכנית, בו ביום לידיעת יחידת ניהול מסלוקות בבנק ישראל²⁵, וזאת מוקדם ככל האפשר, לפני המועד הקבוע להחזרות. ההודעה על העיכוב תישלח על ידי חבר המסלוקה שאצלו נגרם העיכוב באמצעות הדואר אלקטרוני, ותובא לידיעת חברי המסלוקה עוד ביום העיכוב. נוסף על כך על הבנק להודיע את פרטי העיכוב בשלושה עיתונים כמפורט בהוראות²⁶.

יום T	יום T+1	יום T+2	יום T+3	יום T+4
הצגת השיק לגבייה	ביצוע החזרת שיק לפי כללי המסלוקה	החזרת שיק במקרה של עיכוב בביצוע החזרות, של שיקים שלא בוצעו ב-T+1	אם לא הייתה הודעה על עיכוב בהחזרות ביום הקודם - ניתן לתת סופיות ללקוח בתחילת יום העסקים	סופיות ללקוח (אם לא בוצעה החזרה בסוף יום קודם)

²⁵ עודכן על פי חוזר מ/ 953 מיום 07 ביולי, 2012

²⁶ עודכן על פי חוזר מ/ 940 מיום 24 באוקטובר, 2010

יום T	יום T+1	יום T+2	יום T+3	יום T+4
		אם יש עיכוב בביצוע החזרות, חייב להודיע עד לסוף יום העסקים	אם הייתה הודעה על עיכוב בהחזרות ביום הקודם - הסופיות ללקוח תהיה בתחילת יום העסקים הבא, אלא אם בוצעה החזרה בפועל	

(ג) אם בשל שביתה או השבתה שלגביהם ניתנה אכרזה על פי סעיף 8 ט"ו לפקודת הבנקאות 1941, נבצר מחבר המסלוקה להחזיר שיקים, לא ייחשבו אותם ימי שביתה או השבתה בתקופת הזמן שנקבע להחזרת שיקים, וחבר המסלוקה יהיה רשאי להחזירם באיחור של עד שלושה ימים מיום ביטול האכרזה.

פרטי העיכוב יפורסמו בעיתונים כמפורט בהוראות ויועברו בדואר אלקטרוני בו ביום ליו"ר ועד המסלוקה ולחברי המסלוקה האחרים²⁷ לפני המועד הקבוע להחזרות.

(ה) נמשך העיכוב כאמור לעיל לפי סעיף קטן (ג) או (ד) - יודיע חבר המסלוקה על כך בעיתונים, ביום העסקים הראשון שלאחר העיכוב, כמפורט בהוראות. חבר המסלוקה רשאי לפרסם הודעה על העיכוב ולציין שההודעה היא עד להודעה חדשה. במקרה זה יפרסם חבר המסלוקה מודעה על תום העיכוב.

1.7. אם הוצג לחבר המסלוקה שיק כעבור שישה חודשים מתאריך השיק, או כעבור כל תקופה אחרת שציין המושך על-פני השיק - חבר המסלוקה רשאי להחזירו.

1.8. ממסר הסליקה הנושא תאריך 29, 30 או 31 בחודש שאין בו תאריך כזה ייחשב לממסר הנושא את תאריך יום העסקים הראשון בחודש שאחריו.

2. החזרות של ממסרי סליקה מסיבות מיוחדות

2.1. אם בוצע תיקון בממסר סליקה שאינו נושא בצד התיקון חתימה מלאה של המתקן, יש להחזיר את הממסר עם סיבת החזרה מספר 22 "חסרה חתימה בצד התיקון".

2.2. במקרה של ביטול חותמת של הבנק המציג, תופיע על יד החותמת המבוטלת חתימה מלאה של חבר המסלוקה המבטל; ולא - יש להחזיר את הממסר.

3. הצגה שנייה של שיק

3.1. שיק שהוחזר מאחת הסיבות המפורטות בנספח פרק 305 - לא יוצג שנית, אלא לבנק²⁸ שלזכותו הוא הוצג בראשונה.

3.2. שיק שהוחזר מהסיבה "נתקבלה הוראת ביטול", או "טופס השיק בוטל" - אין לחזור ולהציגו שנית אלא כאשר אחד המשתתפים טעה ובתיאום בין המשתתפים.

3.3. אם הופק פלט של השיק הממוחשב - ראה התייחסות בפרק 211 לכללי המסלוקה.

²⁷ עודכן על פי חוזר מ/ 953 מיום 07 ביולי, 2012

²⁸ עודכן לפי חוזר מ/ 976- מיום 03 בינואר, 2016

4. טופס שיק שבוטל

טופס ריק של שיק שאבד או נגנב, ובעל החשבון הודיע על כך לחבר המסלקה – אם יוצג כשהוא ממולא כשיק, יוחזר מהסיבה "טופס השיק בוטל".

5. סירוב להחזרה²⁹

5.1. במקרה שחבר מסלקה החזיר ממסר מכל סיבה שהיא שלא בהתאם למועדים הקבועים בכללי המסלקה, רשאי חבר המסלקה שהציג את הממסר, לסרב להחזרה מהסיבה "הסירוב הוצג באיחור" תוך 3 ימי עסקים מהיום שבו הוחזר הממסר לראשונה. לא סורב הממסר תוך 3 ימי עסקים כאמור, רשאי הבנק המציג לפנות לבירור במותב מבררים בהתאם להוראות פרק 207 לכללי המסלקה בתוך 60 ימי עסקים מיום ההחזרה.

5.2. חבר מסלקה שאינו מסכים לסירוב להחזרת השיק, לא יחזיר עוד את הממסר, וזאת מבלי שיהיה בכך בכדי להוות ויתור מכל זכות שלו לטעון לעניין ההחזרה והוא יהיה רשאי לפנות לבירור במותב מבררים בהתאם להוראות פרק 207 לכללי המסלקה בתוך 60 ימי עסקים מיום הסירוב.

6. דברי הסבר ופירוט נסיבות השימוש בסיבות החזרה

6.1. במקרה בו ישנו צירוף של מספר סיבות החזרה, ואחת מהן אינה מחייבת בדיקת כיסוי, הרי שכלל זה גובר, ואין לבדוק כיסוי גם בגין יתר סיבות החזרה.

6.2. סיבות החזרה הקשורות ללקוח - סימון (+) משמעו כי נדרש לבדוק כיסוי בטרם ההחזרה. סימון (-) משמעו כי מדובר באחת הסיבות, אשר בהתקיימן אין השיק נספר במניין השיקים ללא כיסוי, גם אם בעת הצגתו לפירעון לא הייתה בחשבון יתרה מספקת.

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
2	א.כ.מ- אין כיסוי מספיק	בהתאם לחוק שיקים ללא כיסוי, שיק שסורב הוא "שיק שהוצג לפירעון בתאריך הנקוב בו או אחריו, והבנק סירב לפרעו מחמת שלא הייתה יתרה מספקת בחשבון והוא לא היה חייב לפרעו מכוח הסכם עם המושך, ואין נפקא מינה אם הייתה סיבה נוספת לסירוב או אם ניתנה הוראת ביטול". הבנק יחזיר שיק זה מהסיבה "אין כיסוי מספיק" (אכ"מ) והשיק יימנה במניין השיקים ללא כיסוי בחשבון.	+

²⁹ עודכן לפי חוזר מ/ 976- מיום 03 בינואר, 2016

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
		יצוין כי סעיף 2(ב) לכללי שיקים ללא כיסוי, התשנ"ב-1992 (להלן – כללי שיקים ללא כיסוי), מגדיר סיבת החזרה פרטנית למקרים של הצגת שיק בדלפק הבנק וסירובו, והיא: "בעת ההצגה אין כיסוי מספיק" מקרה זה ייכלל אף הוא בסיבת החזרה שלפנינו.	
3	חשבון מוגבל	סעיף 5(א) לחוק שיקים ללא כיסוי קובע, כי בנק לא יפרע שיק שנמשך על חשבון מוגבל. במקרה כזה, בהתאם לסעיף 2(ג) לכללי שיקים ללא כיסוי, יש להחזיר את השיק מהסיבה "החשבון מוגבל". במקרה כזה, <u>אין</u> לכלול בסיבות החזרה את הסיבה "אכ"מ". יובהר כי בתקופה שבין הסירוב של השיק האחרון שגרם להגבלה לבין תחילת ההגבלה (סטטוס מערכת: "ממתין למוגבל"), יש לבצע בדיקת כיסוי ואם לא היה כיסוי יש למנות את השיק כשיק שסורב.	-
4	מי מהחותמים מוגבל	סיבת החזרה 4 בוטלה החל מתאריך 01.02.2023	+
5	מי מבעלי החשבון נפטר	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה במקרים הבאים, ולא תבוצע בדיקת כיסוי: 1. מדובר בחשבון של יחיד והוא נפטר. 2. מדובר בחשבון של שותפים ביחד או לחוד, אין סעיף היוותרות בחיים והשותף של מושך השיק נפטר. כאשר מדובר בחשבון של שותפים ביחד או לחוד, יש סעיף היוותרות בחיים והשותף של מושך השיק נפטר, ככלל, סיבת החזרה זו אינה מתאימה. עם זאת, ככל שהבנק מחליט שלא לכבד את השיק במסגרת חובת הזהירות שלו, ניתן להשתמש בסיבת החזרה זו. יובהר כי במקרים הבאים אין לעשות שימוש בסיבת החזרה זו: 1. מדובר בחשבון של מספר שותפים ביחד, ואחד מהם נפטר. 2. מדובר בחשבון של שותפים ביחד או לחוד והמושך נפטר. 3. מדובר במושך שהוא מיופה כח שנפטר.	-

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
		4. מדובר במושך שהוא מורשה חתימה שנפטר.	
6	נ.ה.ב- נתקבלה הוראת ביטול	סיבת החזרה זו תשמש במצב שבו לקוח העביר לבנק הוראה שלא לכבד את השיק. לדוגמא, מקרה בו השיק בוטל עקב כשל תמורה. ההיגיון העומד מאחורי ספירת השיק במניין השיקים שסורבו, ככל שהדבר רלבנטי, הוא מניעת מצב בו לקוח 'יפזר' שיקים ואז ייתן הוראה לביטולם.	+
7	טופס השיק בוטל	סיבת החזרה זו תשמש במקרים בהם הלקוח ביקש לבטל את השיק מאחר שהשיק נגנב או אבד <u>בעודו ריק</u> , ובלבד שהלקוח העביר לבנק הצהרה ואישור הגשת תלונה למשטרה או אסמכתא מבית המשפט. חשוב לציין, כי לבנק יש שיקול דעת במקרה זה, כך שגם במקרה בו הלקוח העביר הצהרה ואישור על הגשת תלונה למשטרה בגין גניבת השיק או אובדנו, מטעמי זהירות הנוגעים להתנהלות הלקוח, הבנק רשאי להחזיר את השיק מסיבת החזרה מס' 6 - נתקבלה הוראת ביטול, המחייבת בדיקת כיסוי. הלקוח רשאי להעביר את ההצהרה והאישור מהמשטרה או מבית המשפט גם בדיעבד (קרי לאחר הצגת השיק והחזרתו). במקרה כזה, בשלב הראשון, השיק יימנה במסגרת השיקים שסורבו (סיבת החזרה מס' 6), ולאחר המצאת המסמכים הרלבנטיים, הבנק רשאי לגרוע את השיק ממניין השיקים שסורבו.	-
8	החשבון נסגר	סיבת החזרה זו תחול במקרים בהם הלקוח מציג שיק שנמשך מחשבון שהיה סגור במועד הצגת השיק לפירעון.	+
9	החשבון לא קיים	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר מספר החשבון אשר מופיע על גבי טופס השיק אינו קיים, וככל הנראה, מדובר בשיק שזויף. במקרה כזה, הבנק לא ימנה את השיק במניין השיקים שסורבו, מאחר שלכאורה, כלל לא קיים חשבון כזה. יש להבחין בין סיבה זו לסיבת החזרה מס' 13, אשר מתייחסת לאי התאמה בין פרטי השיק הפיזי לפרטי הרשומה האלקטרונית.	-

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
10	חתימת המושך אינה תקינה	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר חתימת המושך על גבי השיק - בין אם במקום המיועד לחתימת המושך, ובין אם לצד תיקון שבוצע בשיק - אינה תקינה או אינה תואמת את דוגמת החתימה או את זכויות החתימה בחשבון. ההיגיון העומד מאחורי ספירת השיק במניין השיקים שסורבו, ככל שהדבר רלבנטי, הוא למנוע מצב בו לקוח 'יפזר' שיקים הנושאים חתימה שאינה תקינה ואז יטען בדיעבד שאינו החותם. בנסיבות בהן הלקוח טוען לזיוף, וממציא הצהרה ואישור מהמטרה או מבית המשפט, הבנק רשאי, בהתאם לשיקול דעתו, להסיר את השיק ממנין השיקים שסורבו בדומה למנגנון שנקבע בדברי ההסבר לסיבת סירוב מס' 7.	+
11	פנקס לא שופעל על ידי הלקוח	יבוצע שימוש בסיבת החזרה זו במצב בו הוצג שיק לגבייה שהינו חלק מפנקס שיקים שהונפק וניתן ללקוח אך לא בוצע שפעול של הפנקס על ידי הלקוח.	+
12	אין בחשבון פעילות בשיקים	סיבת החזרה זו תחול במקרים בהם הלקוח מציג שיק שנמשך מחשבון בו אין/נסגרה הפעילות בשיקים (חשבון שאינו חשבון שיקים).	+
15	לא ניתן להעברה	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר מוצג שיק שיש בו הגבלת סחרות (כמו: שיק "למוטב בלבד"), ולמרות זאת, הוא הוסב לצד שלישי.	+
16	חסרה חתימת המושך	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה רק במקרה בו אין חתימה בתחתית השיק, בשונה ממקרה בו החתימה על גבי השיק אינה תקינה או אינה תואמת את דוגמת החתימה או את זכויות החתימה בחשבון (ראו סיבת החזרה מס' 10). בהתאם לסעיף 22(א) לפקודת השטרות: "אין אדם חב בתור מושך או מסב או קבל של שטר אם לא חתם עליו בתור אחד מאלה", ולפיכך, שיק ללא חתימה הוא אינו שיק.	-
17	אין התאמה בין הסכום במילים לסכום בספרות	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר אין התאמה בין הסכום במילים לסכום בספרות המופיעים על גבי השיק. בדיקת הכיסוי תעשה לפי הסכום במילים המופיעות על גבי השיק, בהתאם לאמור בסעיף 8(ב) לפקודת	+

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
		השטרות: "מקום שהסכום שיש לפרעו נאמר גם במלים וגם בספרות, והן מכחישות זו את זו, הסכום שהמלים מורות עליו הוא הסכום שיש לפרעו".	
18	עבר זמנו	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר מוצג שיק שישה חודשים או יותר לאחר תאריך פירעונו (ראו סעיף 44(ב)(2) לפקודת השטרות), ובמקרה של שיק הנושא תאריך המוגבל בזמן, לאחר תאריך ההגבלה. יובהר, כי על הבנק להציג את השיק לפירעון גם אם עבר זמנו. זאת, על מנת שהשיק יחולל וניתן יהיה לפתוח בהליכי גבייה באמצעות ההוצאה לפועל.	-
19	הוצג לפני זמנו	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר שיק דחוי מוצג לפני מועד פירעונו.	-
20	חסר היסב	שיק המוצג ללא היסב או ללא חותמת/אינדיקציה לכך שהשיק הופקד לזכות המוטב בשיק(זיכינו).	+
21	ההיסב אינו תקין	ישנה אי התאמה בין שם המוטב לבין חתימת ההיסב ללא חותמת/אינדיקציה לכך שהשיק הופקד לזכות המוטב בשיק (זיכינו).	+
22	חסרה חתימה בצד התיקון	הבנק יעשה שימוש בסיבת החזרה זו במקרים בהם לא קיימת כלל חתימה לצד תיקון השיק (התיקון אפשרי לפי סעיף 64 לפקודת השטרות). יובהר, כי במקרים בהם יש חתימה לצד התיקון, אולם היא אינה תקינה או אינה זהה לדוגמת החתימה, על הבנק להחזיר את השיק מסיבת החזרה מס' 10 - חתימת המושך אינה תקינה.	-
23	חסר שם המוטב	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר לא צוין שם המוטב על גבי השיק, בנוסף יש לעשות שימוש בסיבת החזרה זו גם לפי סעיף (1) לתוספת השנייה לחוק צמצום השימוש במזומן, במקרה שבו "שם הנפרע אינו נקוב בשיק".	+
27	הסכום חורג מההגבלה שבשיק ו/או בחשבון	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר שיק בו ישנה הגבלה של סכום (לדוגמא, שיקים של קטינים או מורשי חתימה), מוצג בסכום הגבוה מסכום ההגבלה.	+

קוד הסירוב	סיבת החזרה	נסיבות השימוש/דברי הסבר	בדיקת כיסוי
		או כאשר ישנה הגבלה בחשבון, של סכום המשיכה מהחשבון, ומוצג שיק בסכום הגבוה מסכום ההגבלה. בדיקת הכיסוי תעשה לפי סכום ההגבלה המכסימלי המותר, ולא בהתאם לסכום הנקוב על גבי השיק.	
28	סכום השיק שונה מהחיוב	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר הלקוח - מפקיד השיק, או פקיד הבנק טעה והקליד ידנית סכום שגוי, השונה מהסכום המופיע על גבי השיק. במקרה שהשיק יוחזר מסיבת החזרה זו, בין אם כתוצאה מטעות של לקוח ובין אם כתוצאה מטעות של פקיד הבנק, על הבנק לבדוק כיסוי בהתאם לסכום הנקוב על גבי השיק (ולא בהתאם לטעות ההקלדה).	+
29	חשבון מעוקל	בהתאם לסעיף 2א לחוק שיקים ללא כיסוי, במצב שבו הבנק מחזיר את השיק אך ורק מאחר שהחשבון מעוקל, ואלמלא העיקול הבנק היה מכבד אותו, יחזיר הבנק את השיק מסיבת "החשבון מעוקל", ובמקרה זה השיק לא ייספר במסגרת השיקים שחזרו ללא כיסוי. כלל זה תקף במשך 60 ימים מהיום שבו הבנק קיבל את הודעת העיקול. לעומת זאת, אם אין בחשבון יתרה מספקת לתשלום השיק, שלא בגלל העיקול, יחזיר הבנק את השיק משתי הסיבות - "החשבון מעוקל" ו"אין כיסוי מספיק".	+
70	צו שיפוטי	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר קיים צו שיפוטי, המונע משיכת שיקים, למשל צו פשיטת רגל, צו פירוק, צו כינוס נכסים, צו הקפאת הליכים לפי דיני התאגידים. במקרים אלו תערך בדיקת כיסוי, למעט אם הצו השיפוטי מכיל הוראה מפורשת שלא לבדוק כיסוי.	+
71	בוצע שינוי אסור בשיק	בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 431 בנושא "פנקסי שיקים", על פני שיק לא סחיר יודפס באופן מודגש כי אין לבצע בשיק שינוי לאחר שנכתב, למעט שינוי תאריך או סכום. במקרה בו בוצע שינוי, שאינו בתאריך או בסכום, השיק יוחזר מסיבה זו.	+

בדיקת כיסוי	נסיבות השימוש/דברי הסבר	סיבת החזרה	קוד הסירוב
+	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה במקרים שבהם קיימת אי התאמה בין שם הנפרע המופיע על גבי השיק לבין שם החשבון אליו הופקד השיק.	הופקד לחשבון שאינו מתנהל על שם הנחזה לנפרע בשיק	73
+	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה במקרים בהם חסרים לבנק פרטי זיהוי של החשבון הנמשך, הנדרשים בהתאם לחוק איסור הלבנת הון והצו מכוחו. לדוגמא, הצהרת נהנה.	חסרים פרטי זיהוי בחשבון הנמשך	74
+	שימוש בסיבה ייעשה זו במקרים בהם קיים איסור לפרוע או להציג את השיק על פי דין, ובכלל זאת, במקרה שבו המושך אינו עומד בהוראות FATCA, או במקרה שבו פנקס השיקים הודפס ללא קבלת אישור מהבנק כנדרש בסעיף 11ב לחוק שיקים ללא כיסוי.	פעולה אסורה עפ"י דין	75
+	יש להשתמש בסיבת החזרה זאת אם הסכום הנקוב בשיק עולה על 10,000 ש"ח, השיק הוסב יותר מפעם אחת, ולא נכלל במקרים המופיעים בסעיף 2(ב) לתוספת השנייה לחוק צמצום השימוש במזומן.	חוק המזומן - השיק הוסב יותר מפעם אחת	76
+	יש להשתמש בסיבת החזרה זו אם הסכום הנקוב בשיק עולה על 10,000 ש"ח, השיק הוסב ולא נקובים בו שמו או מספר הזהות של מסב השיק, בהתאם לסעיף 2(א) לתוספת השנייה לחוק צמצום השימוש במזומן. בהתאם לחוק, "מספר זהות" הינו אחד מאלה, לפי העניין: 1. לתושב - מספר הזהות במרשם האוכלוסין. 2. לתושב חוץ - מספר דרכון או תעודת מעבר. 3. לתאגיד - מספר הרישום במרשם המתאים.	חוק המזומן - חסר שם מסב או ת.ז מסב, חלקם או כולם	77

בדיקת כיסוי	נסיבות השימוש/דברי הסבר	סיבת החזרה	קוד הסירוב
+	יש להשתמש בסיבת החזרה זו אם הסכום הנקוב בשיק עולה על 10,000 ש"ח, השיק הוסב ולא נקוב בו שם הנסב , בהתאם לסעיף 2(א) לתוספת השנייה לחוק צמצום השימוש במזומן.	חוק המזומן - חסר שם נסב	78
-	השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר שיק שהוצג לגביה ובוצע בגינו חיוב (גם אם אינו סופי), מוצג יותר מפעם אחת. סיבה זו רלוונטית גם במקרה בו ההצגה הכפולה נעשתה מחשבונות או בנקים שונים.	חיוב כפול (הצגה נוספת לאחר שבוצע חיוב)	98

6.3. סיבות החזרה בין הבנקים - בעת שימוש באחת מסיבות החזרה בין הבנקים המפורטות בהמשך, אין לספור את השיקים במניין השיקים ללא כיסוי, גם אם בעת הצגתם לפירעון לא הייתה בחשבון יתרה מספקת. כמו כן, כאשר מדובר בסיבת החזרה חוזרת בין הבנקים (כלומר, הבנק הנמשך סירב, ואז הבנק המציג מסרב לקבל את הסירוב) אין סיבה לבדוק כיסוי.

נסיבות השימוש/דברי הסבר	סיבת החזרה	קוד הסירוב
שימוש בסיבה זו ייעשה כאשר יש אי התאמה בין השיק הפיזי לבין אחד או יותר מפרטי הרשומה האלקטרונית (מספר בנק או מספר סניף או מספר חשבון או מספר שיק שאינם תואמים לנתונים המופיעים על השיק הפיזי) על ידי הבנק המציג לבנק הנמשך. בנוסף יעשה שימוש בסיבה זו, במצב בו הבנק המציג טעה והציג את השיק לבנק לא נכון.	שגיאה בהקלדת פרטי חשבון המושך או שגיאה בניתוב השיק	13
השימוש בסיבת החזרה זו ייעשה כאשר הבנק הנמשך אינו יכול למלא את התחייבויותיו, לדוגמא: הבנק הפסיק את פעילותו ואינו קיים.	הפסקת מילוי התחייבויות בנק שעליו נמשך השיק	72

סיבות החזרה חוזרות בין הבנקים		
הבנק המציג מתנגד לקבל החזרה מאחר שהיא ניתנה באיחור.	הסירוב הוצג באיחור	26
סיבת החזרה זו משמשת בנק מציג במקרים בהם הוא קיבל מהבנק הנמשך החזרה וסכום החיוב החזרה אינו זהה לסכום בו הוצג השיק במקור.	סכום החזרה לא מתאים למקור	63
מדובר במקרה בו סיבת ההחזרה שהטביע הבנק על גבי השיק שגויה או כאשר קוד הסירוב אינו קיים. לדוגמא, חסרה חתימה על השיק, אבל הבנק החזיר את השיק מסיבת החזרה אחרת.	קוד הסירוב שגוי	66